

Bijlage 2e

Handleiding Social Return

Aanbestedende dienst:
In opdracht van:
Kenmerk:

Inkoopuitvoeringscentrum Belastingdienst
Categoriemanagement Logistiek
IUC24-677

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
1.1	Achtergrond informatie.....	3
1.2	Social return verplichting.....	3
1.3	Uitvoering met partner(s) en/of onderaannemer(s).....	3
2.	Mogelijkheden invulling social return	4
2.1	Arbeidsparticipatie.....	4
2.2	Arbeidsontwikkeling	5
2.3	Maatschappelijke activiteit.....	5
2.4	Opdracht aan sociale werkvoorziening en/of sociale ondernemer	6
3.	Rapportage social return verplichting.....	6
4.	Algemene verordening gegevensbescherming.....	7
5.	Rekenvoorbeelden	7

1. Inleiding

1.1 Achtergrond informatie

De Rijksoverheid kiest voor maatregelen die eraan bijdragen dat iedereen zoveel mogelijk participeert in de samenleving en om zo mensen perspectief te bieden op werk en inkomen. Voor wie dit niet op eigen kracht kan, heeft de overheid de taak ondersteuning te geven om tot de arbeidsmarkt toe te treden. Het toepassen van social return past hierin. Met de toepassing van social return zorgt de Rijksoverheid ervoor dat elke investering die binnen het Rijk wordt gedaan, naast het 'gewone' rendement, een concrete sociale winst oplevert.

Door social return op te nemen in aanbestedingen binnen de categorie 'werken' en 'diensten' met een drempelbedrag hoger dan € 250.000,00 exclusief BTW geeft de Rijksoverheid een extra impuls aan social return. De Belastingdienst raamt de waarde van de Opdracht in deze Europese aanbesteding hoger dan € 250.000,00 exclusief BTW. De Belastingdienst neemt in deze procedure de verplichting op om bij te dragen aan social return.

De doelgroepen die horen bij social return zijn te vinden in tabel 1 in hoofdstuk 2.

Meer over social return kunt u lezen op de volgende websites:

<https://www.pianoo.nl/nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-mvi-duurzaam-inkopen/mvi-themas/social-return/social-return-toegelicht> en www.maatwerkvoormensen.nl.

1.2 Social return verplichting

De social return verplichting voor deze Opdracht vloeit voort uit het plan van aanpak dat bij inschrijving wordt ingediend (wens 3, paragraaf 5.2 Beschrijvend Document) en de eisen zoals opgenomen in paragraaf 4.2. van het Programma van Eisen (bijlage 2 van het Beschrijvend document). Voor deze Opdracht moeten per periode tenminste de overeengekomen percentages van de totale opdrachtwaarde exclusief btw, inclusief meer- of minderwerk, ingezet worden voor social return. Nader verkregen opdrachten binnen de raamovereenkomst maken integraal onderdeel uit van de totale opdrachtwaarde. Social return heeft als doel het creëren van extra (leer)werkplekken bovenop de bestaande formatie. Het gehanteerde percentage is daarmee geen quotum, als gevolg tellen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die reeds werkzaam zijn bij de Inschrijver niet mee in de te behalen social return norm. Het genoemde percentage wordt aan de hand van de prognose van de opdrachtwaarde uitgedrukt in een geldbedrag (percentage social return x opdrachtwaarde), hierna te noemen de "social return verplichting". Er wordt gewerkt met een prognose die elke twaalf maanden bijgesteld wordt. Als de werkelijke omvang van de (deel) opdrachten afwijkt, beweegt de omvang van de social return verplichting in hoogte of laagte mee. De social return verplichting kan uitsluitend worden ingevuld door middel van de in hoofdstuk 3 genoemde mogelijkheden.

Alle afspraken in het kader van social return worden in overleg met Opdrachtgever schriftelijk vastgelegd in het plan van aanpak, welke onlosmakelijk deel uitmaakt van de Raamovereenkomst. De invulling van de social return verplichting moet op enigerlei wijze verband houden met de inhoud van de Opdracht. Bij aanvang van de dienstverlening dient Opdrachtnemer het plan van aanpak in te dienen bij Opdrachtgever.

De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de invulling en realisatie van de social return verplichting en de registratie daarvan. Een medewerker kan alleen als invulling van de social return verplichting worden opgevoerd als hij/zij behoort tot één van de doelgroepen social return. Indien een medewerker niet tot één van de groepen behoort, worden de opgevoerde uren afgekeurd (zie ook hoofdstuk 4 van dit document).

De social return verplichting moet binnen de vastgelegde contractperiode worden uitgevoerd.

1.3 Uitvoering met partner(s) en/of onderaannemer(s)

Als Opdrachtnemer de Opdracht samen met partner(s) en/of onderaannemer(s) uitvoert, kan in overleg met Opdrachtgever de feitelijke uitvoering van de social return verplichting (deels) uitgevoerd worden door deze partner(-s) en/of onderaannemer(-s). De Opdrachtnemer blijft verantwoordelijk en aanspreekbaar voor de invulling van de social return verplichting, ook als die door partner(-s) en/of onderaannemer(-s) wordt ingevuld.

2. Mogelijkheden invulling social return

De mogelijkheden van de inzet van social return, in volgorde van voorkeur, zijn:

1. arbeidsparticipatie;
2. arbeidsontwikkeling;
3. maatschappelijke activiteiten;
4. opdracht sociale werkvoorziening en/of sociale ondernemer.

Een combinatie van deze mogelijkheden is toegestaan en deze opsomming is limitatief.

2.1. Arbeidsparticipatie

Arbeidsparticipatie biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid om werkervaring op te doen. Het is een belangrijke stap naar meer duurzame werkgelegenheid, duurzaam werk. Voor de invulling van de social return verplichting kan de opdrachtnemer een medewerker of medewerkers voordragen. De volgende voorwaarden zijn daarbij van toepassing:

1. Een medewerker mag (maximaal) 104 weken na laatst verkregen uitkering worden opgevoerd. Dit geldt niet voor
 - a. medewerkers uit de doelgroepen garantiebannen (Wet banenafpraak), WSW en Wajong. Zij mogen altijd worden opgevoerd gedurende de looptijd van de overeenkomst;
 - b. BBL en BOL-leerlingen. Zij mogen gedurende hun studieperiode worden opgevoerd.
2. Uren van medewerkers mogen opgevoerd worden gedurende de looptijd van de overeenkomst.
3. Een medewerker kan maar vanuit één doelgroep worden opgevoerd.
4. Per week mag een medewerker maximaal 40 uur worden opgevoerd.
5. Een medewerker kan in het kader van de invulling van een social return verplichting bij meerdere organisaties werken. In dat geval blijft het totaal van maximaal 40 uur gelden per medewerker. Per uur voert maximaal één organisatie de medewerker op.
6. Bij stages, BBL- en BOL-leerlingen gaat het om leerlingen van het VMBO, VSO, praktijkscholen en MBO niveau 1 & 2.
7. Bij opdrachten met een contractwaarde groter of gelijk aan € 500.000,- kan de social return verplichting voor maximaal 30% worden ingevuld met de inzet van leerlingen.

De Opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor het aantrekken van kandidaten. Een kandidaat kan uitsluitend ter vervulling van de social return verplichting worden opgevoerd als de medewerker behoort tot de doelgroep social return, zoals beschreven in onderstaande tabel:

Tabel 1: Doelgroepen social return

Doelgroep	Uurtarief Op basis van contracturen Fulltime dienstverband 38 uur (1976 uur per jaar)	Jaartarief Excl. kosten arbeidsontwikkeling, incl. begeleidingskosten en werkgeverslasten
< 1 jaar in WW	€ 5,06	€ 10.000,-
> 1 jaar in WW	€ 12,65	€ 25.000,-
Participatiewet dienstverband < 52 weken	€ 17,71	€ 35.000,-
Participatiewet dienstverband 52-104 weken	€ 22,77	€ 45.000,-
WIA/WAO	€ 15,18	€ 30.000,-
Wajong	€ 15,18	€ 30.000,-
WSW	€ 15,18	€ 30.000,-
Garantiebannen	€ 15,18	€ 30.000,-
Leerling BBL	€ 5,06	€ 10.000,-
Stage (BOL, snuffel- of oriëntatiestage)	€ 2,53	€ 5.000,-
Leerling VSO / Praktijkonderwijs	€ 5,06	€ 10.000,-
Niet-uitkeringsgerechtigden (NUG)	€ 5,06	€ 10.000,-
50+ (ongeacht doelgroep)	€ 2,53 extra	€ 5.000,- extra

Rekenvoorbeelden zijn te vinden in hoofdstuk 5 van dit document.

2.2. Arbeidsontwikkeling

Naast arbeidsparticipatie heeft social return tot doel de arbeidsontwikkeling van werknemers te bevorderen. Hieronder worden activiteiten verstaan in het kader van om-, her- en bijscholing van werknemers met als doel de arbeidsmarktpositie van deze werknemers te versterken. Arbeidsontwikkeling vindt altijd plaats in combinatie met het werk en kan worden ingevuld door training en scholing. De ontwikkeling kan gericht zijn op vakinhoudelijke kennis en op het verkleinen/wegnemen van bijvoorbeeld taalachterstanden. Inzet op taalontwikkeling wordt extra gewaardeerd.

Arbeidsontwikkeling kan alleen als social return worden opgevoerd als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1. de scholing/training plaatsvindt in combinatie met werk in dienstverband;
2. met een erkend diploma of certificaat kan worden aangetoond dat werknemer een ontwikkelstap heeft gemaakt;
3. een factuur van de gemaakte opleidingskosten kan worden overlegd, exclusief btw, reis- en verblijfkosten;
4. het om een werknemer die binnen de doelgroepen van social return valt (zoals omschreven in deze spelregels) gaat.

Arbeidsontwikkeling (alle doelgroepen)	Tarief	Bonus
Vakinhoudelijke training en/of coaching	Op basis van gefactureerde kosten	geen
Taaltraining	Op basis van gefactureerde kosten	100% van de opleidingskosten tot een maximum van 2.000 euro

In overleg met Opdrachtgever kunnen maatwerk afspraken worden gemaakt over (interne) opleidingen die niet worden afgesloten met een erkend certificaat of diploma.

2.3. Maatschappelijke activiteit

Als een Opdrachtnemer niet volledig invulling kan geven aan de social return verplichting met de hierboven genoemde opties dan kan hij door het uitvoeren van (een) maatschappelijke activiteit(en) invulling geven aan de social return verplichting. Het gaat om inzet (in natura) door het verrichten van activiteiten die:

1. arbeidsparticipatie of vakmanschap bevorderen. Denk bijvoorbeeld aan gastlessen over bedrijf, branche of sector of bedrijfsbezoeken;
2. brede maatschappelijke opgaven ondersteunen, gericht op (arbeids)ontwikkeling, met als doel de (arbeids)participatie van mensen te vergroten. Dit kan gaan om activiteiten gericht op taalontwikkeling van mensen, het bestrijden van eenzaamheid/sociaal isolement of een bijdrage aan de armoede- en schuldenaanpak.

Mogelijke voorbeelden voor invulling kunnen zijn:

Maatschappelijke activiteit	Tarief	Specificaties
Gastless over bedrijf, branche of sector	250 euro per les	Gemiddeld 2 uur per les. Voorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.
Bedrijfsbezoek	500 euro per dagdeel	Gemiddeld 4 uur per bezoek. Voorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.
Train de trainer. Als opdrachtnemer begeleidt u een docent in bedrijfs- branche- of sectorontwikkelingen	500 euro per dagdeel	Gemiddeld 4 uur per training. Voorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.
Activiteiten gerelateerd aan het ondersteunen van mensen gericht op (arbeids)participatie (bijv. activiteiten in het kader van armoedebestrijding, schuldhulp en eenzaamheidsbestrijding)	500 euro per dagdeel	Gemiddeld 4 uur per activiteit. Voorbereiding en reistijd worden niet meegerekend.

De tarieven zijn berekend op basis van de inzet van één medewerker. Het is mogelijk dat er meerdere medewerkers betrokken zijn bij het organiseren en uitvoeren van de maatschappelijke activiteit. In overleg met de Opdrachtgever kan ook de inzet van meerdere medewerkers worden gewaardeerd. De activiteiten moeten zo veel als mogelijk plaatsvinden in de gemeente.

De Opdrachtnemer wordt gevraagd een onderbouwd voorstel met urenspecificatie in te leveren bij de Opdrachtgever. In overleg wordt vervolgens de definitieve waardering van de activiteit bepaald. Opdrachtnemer levert na afloop van de activiteit bewijsstukken in om aan te tonen dat de activiteit(en) is (zijn) uitgevoerd.

2.4. Opdracht aan sociale werkvoorziening en/of sociale ondernemer

Als een Opdrachtnemer niet volledig invulling kan geven aan de social return verplichting met de hierboven genoemde opties dan kan, in overleg met de Opdrachtgever, een Opdrachtnemer een inkoopopdracht plaatsen.

De inkoopopdracht wordt geplaatst bij een bedrijf voor sociale werkvoorziening of bij een sociaal ondernemer. Om als sociaal ondernemer erkend te worden, moet de onderneming:

1. een certificaat PSO 30+ overleggen of een gelijkwaardige accountantsverklaring waaruit blijkt dat minstens 30% van de werknemers mensen zijn met een afstand tot de arbeidsmarkt;
2. aantonen dat tenminste 50% van de totale inkomsten voortkomt uit de verkoop van producten en diensten.

Over de invulling gaat Opdrachtnemer in overleg met de Opdrachtgever. Bij een inkoopopdracht wordt het factuurbedrag, exclusief materiaalkosten en BTW opgevoerd.

3. Rapportage social return verplichting

Opdrachtnemer dient bij aanvang van de dienstverlening een plan van aanpak in te dienen bij Opdrachtgever waarin exact omschreven staat hoe social return zal worden uitgevoerd en welke tijdslijnen hiervoor zullen worden gehanteerd. Opdrachtgever zal beoordelen of dit plan binnen de gestelde eisen valt en zal zo nodig in gesprek gaan met Opdrachtnemer om afwijkingen aan te passen.

Opdrachtnemer informeert Opdrachtgever in de kwartaalrapportages over de voortgang. De bewijslasten die worden genoemd in dit document dienen met de kwartaalrapportages te worden meegestuurd. Deze moeten door Opdrachtgever worden gecontroleerd en geaccordeerd.

Tijdens de kwartaalgesprekken met Opdrachtgever wordt gesproken over de voortgang. Opdrachtnemer houdt Opdrachtgever op de hoogte van de personen die voor de uitvoering van de Opdracht in het kader van social return werkzaamheden verrichten. Hierbij moet aangetoond worden dat de medewerker valt onder één van de doelgroepen. Dit kan door een doelgroepenverklaring of een bewijs voor toekenning uitkering in combinatie met een loonstrook of arbeidsovereenkomst. Ter controle van de inzet van stagiaires dient de Opdrachtnemer een door de school erkende en ondertekende stageovereenkomst te overleggen.

Uren ter vervulling van de social return verplichting kan de Opdrachtnemer per kwartaal indienen bij Opdrachtgever. Opdrachtgever heeft het recht om de betreffende uren, welke na de deadline van zes weken worden opgevoerd, niet mee te tellen voor de invulling van de social return verplichting. Als er afwijkingen worden geconstateerd dan zal Opdrachtgever met de Opdrachtnemer contact opnemen.

4. Algemene verordening gegevensbescherming

De Opdrachtnemer moet op grond van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) de medewerker(s) informeren dat persoonsgegevens worden overlegd voor de verantwoording van de social return verplichting.

Opdrachtgever zal tijdens de uitvoering van de Opdracht een overzicht opvragen van de medewerkers die werkzaamheden verrichten bij de Opdrachtnemer of derde in het kader van de social return verplichting. Opdrachtgever gaat conform de AVG richtlijnen om met deze gegevens. Opdrachtgever vraagt alleen persoonsgegevens op die strikt noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de monitoring social return. Het betreft in dit geval de naam, geboortedatum, postcode en het type uitkering (en begindatum en einddatum van de uitkering) van de betrokken medewerker.

5. Rekenvoorbeelden

Hieronder worden voorbeelden gegeven van de invulling van een social return verplichting.

Voorbeeld 1:

Opdrachtwaarde/inschrijfsom: 1.200.000 euro
Social return verplichting: 5%
Social return verplichting in geld: 60.000 euro
Looptijd van de opdracht: 1 jaar

Een optie om de social return verplichting in te vullen is dat de opdrachtnemer één medewerker uit de doelgroep Participatiewet aanneemt (die korter dan een jaar geleden zijn laatste uitkering heeft gekregen), en daarnaast één WW-er die langer dan een jaar een WW-uitkering heeft, beiden op basis van een fulltime dienstverband voor minimaal één jaar.

De rekensom is dan als volgt:

Eén medewerker uit de doelgroep Participatiewet < 1 jaar in dienst, fulltime:
 $1 \times 1976 \text{ uur} \times 17,71 \text{ euro} = 35.000 \text{ euro}$

Eén medewerker uit de doelgroep >1 jaar WW, fulltime
 $1 \times 1976 \text{ uur} \times 12,65 \text{ euro} = 25.000 \text{ euro}$

Totaal: 60.000 euro

De opdrachtnemer heeft de social return verplichting volledig ingevuld.

Voorbeeld 2:

Opdrachtwaarde/inschrijfsom: 2.000.000 euro
Social return verplichting: 5%
Social returnverplichting in geld: 100.000 euro
Looptijd van de opdracht: 2 jaar

De opdrachtnemer kan de social return invullen met het fulltime in dienst nemen van een werk-zoekende uit de doelgroep Participatiewet waar nog een stukje arbeidsontwikkeling aangeboden wordt (taaltraining en sectorspecifieke training). Voor het laatste stukje van de invulling neemt opdrachtnemer een leerling VSO/PRO in dienst en verricht opdrachtnemer een maatschappelijke activiteit.

De rekensom is dan als volgt:

Eén medewerker uit de doelgroep Participatiewet fulltime:
1e jaar: $1 \times 1976 \text{ uur} \times 17,71 \text{ euro} = 35.000 \text{ euro}$
2e jaar: $1 \times 1976 \text{ uur} \times 22,77 \text{ euro} = 45.000 \text{ euro}$

1 jaar leerling VSO/Pro

1 x 1976 uur x 5,06 euro = 10.000 euro

Totaal arbeidsparticipatie: 90.000 euro

Arbeidsontwikkeling: intensieve 2-jarige taaltraining á 2.000 euro (in totaal) en een sectorspecifieke cursus á 1.000 euro.

Bonus taalontwikkeling: 2.000 euro

Totaal arbeidsontwikkeling: 5.000 euro

Maatschappelijk activiteit: 10 dagdelen ondersteuning schuldhulpverlening (bijvoorbeeld invullen formulieren) á 500 euro.

Totaal maatschappelijke activiteiten: 5.000 euro

Totaal: 100.000 euro

De opdrachtnemer heeft de social return verplichting volledig ingevuld.